

PERGAMINS DE LA DIÒCESI DE GIRONA A L'ARXIU PARROQUIAL DE SANTA MARIA DE LA GELTRÚ

PER
MARIA LLUÏSA ORRIOLS I VIDAL

El motiu d'aquest treball no és altre que notificar, especialment als historiadors de La Bisbal i, més concretament, als de Calonge, que a l'Arxiu parroquial de Santa Maria de la Geltrú, a Vilanova i la Geltrú, hi ha uns documents, datats entre 1595 i 1631, que tenen la particularitat de pertànyer a una mateixa família de Calonge: els Comas.

Es tracte de fet de sis pergamins guardats a la carpeta número quatre, amb la següent numeració: 116, 115, 126, 130, 139 i 140, (d'antic a modern) que corresponen als numerats 1, 2, 3, 4, 5 i 6, respectivament, de l'apèndix documental, on es presenten transcrits. Un, el més antic, és la concessió d'un dot (A.D. nº 1). Dos són àpoques de cobrament de dot (A.D. nº 2 i 3). Un altre una donació «inter vivos» (A.D. nº 4) i els dos més moderns (A.D. nº 5 i 6) són pagaments de censos. El següent quadre recull les característiques de cadascun d'ells.

Tota aquesta documentació, que es centra com ja s'ha dit en una sola família, els Comas, permet conèixer que el matrimoni format per Gerard Comas, sabater de Calonge, i Eulàlia la seva muller, van tenir com a mínim quatre fills, dues noies i dos nois: Antonia, Catarina, Gerard i Joan.

El dia 23 de gener de 1595, Gerard Comas i la seva muller Eulàlia, junt amb el seu fill Gerard, que deuria ser l'hereu, concediren a llur filla i germana el dot, amb motiu del seu proper matrimoni amb Bartomeu Novellas, fuster de La Bisbal. El nuvi donà garanties a la futura esposa de què li respectaria sempre el dot, tant si tenien fills o no, com en cas de separació. Si moria abans que ella li deixaria íntegrament i sense condicions tot el que li havien donat els seus pares en casar-se. Només li serien

ACTUM DATA SIGNATURA	NATURALESA DEL DOC.	ATORGAT	TESTIMONIS	CONSERVACIÓ	ESTAT DE OBSERVACIONS	
La Bisbal 23-I01595 A.P.G. nº 116	Concessió de dot, per al casament de Antonia Comas	Gerard Comas, la seva muller, Eulàlia i el fill Gerard	Jeroni Fria, notari de La Bisbal	Bernardi Ros Bernat Pascual, blanquer Pere Maimir, tender Ponç Sala, blanquer Joan Moinas Joan Tambo, manyà tots de La Bisbal	Té 4 línies to- talment esborrades per la humitat. El terç superior està masegat.	La capletra inicial té una llargada de 5 línies i un petit dibuix.
La Bisbal 5-II-1595 A.P.G. nº 115	Àpoca del dot de Antonia Comas	Bartomeu Novellas, fuster de La Bisbal	Jeroni Fria, notari de La Bisbal	Josep Riera, «calligarius» Climent Casaus, negociant Excellent		
La Bisbal 16-VII-1609 A.P.G. nº 126 El signum del notari té un dibuix bastant treballat	Àpoca del dot de Caterina Comas	Feliu Pagès, blanquer de La Bisbal	Dalmau Castell notari de La Bisbal	Antoni Gosten, hortelà Pere Rugirans, treballador	els dos de La Bisbal	Una mica masegat

ACTUM DATA SIGNATURA	NATURALESA DEL DOC.	ATORGAT	TESTIMONIS	CONSERVACIÓ	ESTAT DE OBSERVACIONS	
Mas Mont del Bosc 4-II-1617 A.P.G.nº. 130	Cessió «inter vivos»	Gerard Comas, sabater del castell de Calonge	Joan Guinau, notari de Calonge	Montserrat Coma y Ligada Pere Carbó tots de Calonge	Excellent	La caplletra inicial té 2 ratlles de llargada
Palamós 1-X-1620 A.P.G. nº. 139	Recissió d'uns deutes de censals antics	Magí Corsa i Callús, mercader de Palamós	Jeroni Constans i Balla, notari de Palamós	Antoni Pagès, pagès de Palamós Pere Mont, pagès de Calonge	Està masegat de l'angle superior esquerra	
La Bisbal 4-XII-1631 A.P.G.nº. 140	Pagament d'un cens per la vila de Calonge	Els beneficiats de Santa Maria de La Bisbal	Procest Castell, notari de La Bisbal	Bernat Roset, teixidor de Ili Ponç Silvestra, paraire els dos de La Bisbal	Està una mica malmés de la bora superior dreta	La caplletra inicial té un petit dibuix i 2 ratlles de llargada.

retingudes les joies d'or i plata, perles i corals, que ell li regalà com a present de noces, (A.D., nº 1). El matrimoni es debia celebrar desseguida, perquè al cap de tretze dies el 5 de febrer, el nuvi, Bartomeu Novellas, firmà al seu sogre Gerard Comas una àpoca de cobrament del dot, (A.D., nº 2).

Uns anys més tard, el 1609, va casar-se l'altra filla, na Caterina, amb el blanquer de La Bisbal Feliu Pagès, el qual el 16 de juliol de 1609, va firmar a Gerau Comas l'àpoca de recepció del dot, (A.D., nº 3).

Al cap de nou anys, el 1617, el qui volia casar-se era un dels nois, Joan, i per aquest motiu el seu pare, que potser ja era vidu, li va fer una cessió «inter vivos» en la qual argumentava que essent els dos del mateix ofici, tenint intenció de continuar vivint i treballant junts, li cedia tots els béns que posseïa, reservant-se només 12 lliures barcelonines, les quals segons com ja li serien deixades en morir ell en un codicil; argumenta també que el fill ja vetllará per les seves necessitats tant en malaltia com en salut. Aquest noi debia casar-se al poc temps amb la filla de Ponç Mont, pagès del mas Mont del Bosc, i Magdalena la seva dona, (A.D., nº 4).

De l'altre fill del matrimoni, Gerard, que suposadament era l'hereu, perquè firmava junt amb els pares el document més antic al gener de 1595, no s'en té cap més notícia.

Els dos documents més moderns són de naturalesa totalment diferent.

L'any 1630, concretament l'1 d'octubre, Joan Comas, segurament ja mort el seu pare, s'avé amb Magí Corsa i Cals mercader de Palamós, fill del també mercader Cristófor Corsa, ja difunt, per liquidar uns assumptes de censos que havien tingut els seus pares (A.D., nº 5).

El sabater Joan Comas no debia ser un qualsevol) a la vila de Calonge, ja que l'any 1631 va ser un dels jurats elegits per la universitat. Com a representant de la universitat del castell i baronia de Calonge, va anar junt amb una persona de cognom Xifró a pagar el reddit d'un cens de 200 lliures que temps ha havien concedit a la vila els beneficiats de l'església parroquial de Santa Maria de La Bisbal (A.D., nº 6).

És obvi que aquests documents no són rellevants, ni permeten conclusions de cap mena. Tot i amb això conviden a algunes consideracions:

—Aquests sis documents per si sols no tenen gaire importància, però ajuntats amb altres poden ser d'utilitat per aprofundir en un estudi molt més ampli.

PERGAMINS DE LA DIÒCESI DE GIRONA

—Aquests documents confirmen el costum bastant freqüent de l'època de què el fill heretés l'ofici del pare; Joan Comas era sabater com el seu pare Gerard, i Magí Corsa era igualment mercader.

—Finalment, un breu comentari sobre el fet de trobar-se en un Arxiu Parroquial tan allunyat de Girona documents d'aquesta diòcesi. La circumstància de què tots estiguin relacionats amb la mateixa família, fa pensar que algun descendant dels Comas, va traslladar-se a la Geltrú, per afincar-s'hi, i, naturalment, va endur-se els documents familiars que, més tard, serien dipositats a l'Arxiu de la parròquia de la Geltrú.

Doc. núm. 1

La Bisbal, 23 de Gener de 1595

Gerard Comas, sabater del castell de Calonge, la seva esposa Eulàlia i el seu fill Gerard, concedeixen a llur filla i germana Antonia Comas, el dot per al seu matrimoni amb Bartomeu Novellas, fuster de La Bisbal.

A.P.G., núm. 116

In Dei nomine et eius divina gratia Amen. Noverint universi quod nos Geraldus Comas sutor castri de Colo-2/nico et Eulalie eius uxor et Geraldus Comas dictorum coniugum filius, perpetuo... grata haaccepta beneficia per vos subscriptam 3/ Antoniam domicellam filiam nostram dictorum coniungum legitima et naturalem sorerius meam dicti Geraldii Comas 4/ novis et vestrامque, latere ... nobis ... impensa ... 5/ ... 6/ ... 7/ ... 8/ ... 9/ terma et supplementi earundem qualis aliis quibus ... deo gratis et ex certa scientia 10/ nos et nostros heredes et successores quorumque presentes atque futuros don ... time pura perfecta simplici et irrevocabili quam dic- 11/ tur inter vivos vobis dicta Antonia filia et sorori nostra respective presenti et vestra et quibus volueritis perpetuo Triginta libras barchinonensis et 12/ omnes vestres et totalia persona vestra in estimatis. Hanc autem donationem de predictis omnibus et singulis vobis dicta Antonia 13/ filia et sorori nostra respective et vestris et quibus volueritis perpetuo facimus prout melius et utilius ad vestri et vestrorum... 14 et sanum intellectum potest intelligi sine dicti ad vestras et vestrorum omnimodas voluntates salvo tamen quod si forte vos dicta /15 Antonia filia et soror nostra respective decesseritis quandarumque sive vel cum prole legitima et naturali ad etatem condendi /16 testamentum non prevenienti eis casibus et quolibet ipsa cum predicta que vobis donamus nobis si hunc vixerimus si ... autem heredibus /17 nostris universalibus aut illi vel illis eius vel quibus voluerimus aut qrdinaverimus verbo vel

testamento aut als inde libere de /18 ... prepta et vobis dicta Antonia filia nostra ex ... rettentata tertia parte dicta dotis de qua in ... /19 ... codicilari vestras omnimas facere voluntates et ... subditis para vinculo conditione et retentio /20 ne predictis nobis et nostris semper salius remandibus et illesis convenimus ... comittimus vobis dicta Antonia filia et sorori nostra /21 respective et vestris et quibus volueritis perpetuo et notario publico infrascripto tamquam publica et autentica persona et anobis nomine vestri /22 et vestrorum et aliorum omnium et singulorum quorum interest et intereat nunc vel etiam in futurum legittime stipulanti respecti ac /23 etiam non vi nec dolo sed sponte iuramus i omnia nos- tras ad dominum Deum et eius sancta quatuor Evangelia anobis et quolibet nostrum /24 corporaliter tacta in manu disposse meis dicti et infrascripti notarii huiusmodi omnia et singula supradicta ratta, gratta, valida atque /25 firma semper habere, tenere et servare, attender et complere annullatum contrafacere vel venire, infringere seu revocare ronem /26 ingratitudinis penuria vel offense nec aliqua alia ronem iuremodo vel causa vigore cuiusquidem iuramenti renuntiamus super eis /27 enter illis legibus sine i iuribus quibus donationes causa ingratitudinis inopia vel offensa revocantur seu revocari possunt et omni /28 alii iuri sit obnianti. Et ego dicta Antonia eis presentis huiusmodi donationem a vobis dictis parentibus et fratre respective meis cum manum /29 osculo et multiplici gratiarum actione recipiens et acceptans laudo hoc et firmo, et gratis et ex certa scientia agens tamen et de /30 cum expressis consensu, consilio et voluntate dictorum parentum difuntis meorum do, offero et conservo in dotem meam et nomine dotis /31 mea propter nuptias vobis dicto Bartholomeo Novellas sponso meo futuro, presenti in earum et vestrarum tempore nupiarum habet ante nuptias /32 dictas i triginta libras barchinonensis et cetera predicta, predictos parentes et fratrem meos mihi supradatum ita ut hanc dotem meam propter nup- /33 tias habeamus, teneamus et possideamus ego et vos i simul dum vixerimus pro ut decet virum et uxorem parimodo et for- /34 ma quibus supra ego dictus Bartholomeo Novells his presents et concentiens laudo hec et firmo et gratis et ex certa scientia /35 agens tamen hec de et cum expressis consensu, consilio et voluntate non nullorum parentum et amicorum meum dono, offero et /36 constituo in donationem meam et nomine donationis mea propter nuptias hic et ante nuptias tantundem in valorem de bonis meis quam- /37 tundem vos mihi supra in dogem vestram et nomine dotis vestra attulistis et constituhistis ita ut hanc donationem meam propter nuptias /38 habeamus et teneamus et possideamus ego et vos in simul dum vixerimus pro ut decet virum et uxorem. Pro qua quidem dotem vestram quam a /39 vobis seu pro vobis addictis parentibus et fratre respective vestris confiteor et recognosco me habuisse et recepisse voluntati mea /40 omnimoda. Renuntiando exceptione pecunia non numerata, non habita et non recepta et doli et quam quidem dotem vestram vobis /41 et vestris dictisque parentibus vestris et suis dicti seu quibus dictados vestra reddenda et restituenda fuerit reddere et restituere promitto /42 in omni casu et eventu dicta dotis vestra

PERGAMINS DE LA DIÒCESI DE GIRONA

reddenda et restituenda obligando pro inde vobis et vestris dictisue parentibus et fra ris /43 respective vestris et suis ac illi seu illis cui vel quibus dicta doti vestra reddenda et restituenda fuerit et suis casibus omnia et singu- /44 la bona et iura mea et meorum mobilia et inmobilia presentem et futura, habita ubique et habenda quequidem bona et iura mea si vobis /45 dicta Antonia sponsa mea futura predecessero et aliis incontinenti cum restitutioni dicta dotis vestra locus fuerit vos dicta sponsa mea /46 futura et vestri habeatis, teneatis et possideatis hipoteca et obligata cum infante et sine infante, et cum viro cui supe ipsis /47 bonis et iuribus meis nubere possitis et sime viro et hoc tantum et tamdiu donec et quonsque in tota dicta dote vestra fuerit vobis et /48 vestris plenarie et integre satis facere fructus vero et beneficia iuraque et emolumenta quos et que inde interim eo ipsis bonis et 49 iuribus meis habueritis percepieritis non competentur vobis vel vestris in sotem seu solutionem aliquam premissorum imo eos et /50 ea habeatis et percipiatis et sint et vestri et vestrorum proprii titulo et ex causa donationis pura et irrevocabilis inter vivos /51 quam inde vobis et vestris facio cum presenti favore dicta dotis vestra et pro vestris necessitatibus supportandis est tamen actum et comedium /52 inter me et vos que omni casu restitutionis dicta dotis vestra omnes vestres et totalia persona vestra quas tunc habebitis sint vestri /53 et vestrorum et quorum volueritis loco et recompensatione illorum et illarum quas et que nunc habetis et mihi de super inestimatum affertis ex- /54 ceptis tamen vestitu nuptiali melioriex illis et joialibus auri, argenti, perulis et corallo, quos vobis fecero qui et qua penes me et meos /55 sint et remaneant omni casu et dicto casu restitutionis dicte dotis vestre et separationis matrimonii recuperetis eandem dotem vestram /56 per illas et similis solutiones quibus apparuerit me illam a vobis habuisse et recepisse alberanna aut alia legitima documenta. /57 Et sit nos dicti sponsi convenimus et promittimus unus nostrum alteri et nobis ordi de notario publico infrascripto tamque publice et au- /58 tentica persona hec a nobis nomine nostri et nostrorum et aliorum omnium et singulorum quorum interest et intererit legitime stipulanti et recipiendi ac /59 etiam... in animas nostras ad dominum Deum et eius sancta quattuor Evangelia a nobis corporaliter tacta predicta omnia et singula ratta /60 ... atque firma semper habere, tenere et servare, attendere et complere et nullaque contrafacere vel venire aliqua rones /61 ...vel causa. Actum est hoc in Villa Episcopalis, die vigesima tertia mensis Ianuarii anno a Nativitate Domini millesimo quingentesimo nonagesimo quinto. Sig + na Geraldi Comas, Eulalie eius uxori Geraldi Comas donatium et Antonia Comas filiorum donaria /63 acceptandis et Bartholomei Novellas, spon sum futurorum predictorum omnium qui hec laudamus, firmamus et iuramus. Testes firmarum omnium /64 dempta firma dicti Geraldi Comas maioris qui predicta laudamus firma et iuramus dicto die in dicta Villa Episcopalis in manu et posse /65 meis dicti et einfrascripti Hieroniimi Fria notarii publici villa episcopalnis infrascripti Bernardinus Ros et Bernardus Pasqual blanquerii et Petrus /66 Maiimir tenderius Villa Episcopalis testes

vero firma dicti Geraldi Comas maioris dierum alii ex dictis donatoribus qui predicta laudavit firmavit et iuravit die trigesima predictorum mensis et anni in dicta Villa Episcopalis in manu et posse meis dicti et infrascripti /67 notarii sub Pontius Sala blanquerius Ioannis Moiinas et Ioannes Tambo manianni Villa Episcopalis, /68 Sig+no Hieronimius Fria regia auctoritate notarii publicus Ville Episcopalis, gerundensis diocesis domitiliatus subatitutus que in notaria et scribania /69 publici dicte ville et eius termini coniugibus Almars Pons domicillis dicte ville dominitionis domine /70 earundem notarie et scribanie Jesucristi domini gerundensis episcopi domini dicte ville et eius ter /71 mini scribis publicis dicte ville et eius termini hec quibus supra rogatus scribi fieri et requisitus clausit.

Doc. núm. 2

La Bisbal, 5 de febrer de 1595

Àpoca de cobrament del dot d'Antonia Comas, atorgada per Bartomeu Novellas, fuster de La Bisbal. Notari Jeroni Fria.

A.P.G., núm. 115

Sit omnibus notum quod ego Bartholomeus Novellas ligni faber Ville Episcopalis habitator /2 gratis et ex certa scientia confisor et recognosco vobis Gerald Comas, sutori castri de Coloniⁱ /3 co licet absentia in manu dispossi notarii infrascripti ut infra stipulantis direcipientis Eulalia eius uxori /4 ri sororis et Geraldo Comas filio vestro cognato meis respective presentibus quod dedistis et soluistis mihi /5 egoque a vobis habui et recepi voluntati mea vim modo numerando in notum et testium infram eorum /6 presentia ex una quindecim libras barchinensis et ronem primir solutionis dotis inter Antonia uxoris mea /7 filieque vestra dictorum coniugum et sororis vestra dicti Geraldi Comas minoris dierum et ex alia parte /8 in bonis mobilibus inter me de vos stimatis dedistis et soluistis mihi egoque a vobis habuisse /9 recepi voluntati mee omnimode tres libras barchinone insolatum porrata dicta dotis de quibus si qui- /10 dem decem octo libris barchinonensis pretexta dicta dotis vos mihi debitibus instantum firmatis pub- /11 lico instrumento per notarium infrascriptum confessio die vigesima testia mensis januarii / 12 et in quibus siquidem quindecim libris Bernardinus Dos blanquerius /13 thelam nemnii noscere solentem renuntiando exceptioni pecunia predite non nuoneratis /14 nos habita et non recepta et doli mali et in factum actioni depredistis decem octo libris /15 barchinonensis per vos mihi reffert ex solutis presentem inde vobis facio apocham desoluta /16 sive recepto cum pacto firmissimo ulterius aliquid

PERGAMINS DE LA DIÒCESI DE GIRONA

ex eisdem non petendi seu non acendi /17 in fidem de testimonium premissorum salvo iure in residuo. Actum est hoc in Villa Episcopalis / die quinta mensis februari anno a Nativitate domini millesimo quingentesimo nonagesimo /19 quinto. Sig+num Bartolomei Novellas confiteus predicti qui hec laudo et firmo. Tes- /20 tes huius rei sunt Josephus Riera calligarius et Clemens Casaus negotiator Villa Episcopali. /21 Eg + o Hieronimus Fria regia auctoritate notarii publici Ville Episcopalis gerundensis /22 diocesis domiciliatus sub ... in notaria et scribaia publica dicta vila /23 et eius termini amagus coniugibus domicillis dicte Ville /24 domiciliatis? notarie et scribanie / 25 autem... diocesis gerundensis Xristofori domini dicte ville et eius ter- /26 mini notarii et scribis publicis dicte ville eius ... apotis... /27 per me receptum scribi feci rogatus et requerius clausi.

Doc. núm. 3

La Bisbal, 16 de juliol de 1609

Àpoca de cobrament del dot de Caterina Comas, atorgada per Félix Pagès, blanquer de La Bisbal. Notari Dalmau Castelló.

A.P.G., núm. 126

Sit omnibus notum quod ego Felix Pages blanquerius Ville Episcopalis gerundensis diocesis incola et habitator. Gratis et ex certa /2 scientia confiteor et recognoscho vobis Geraldo Comes sutori oriundo et habitatore loci Colonicho dicta diocesis sorero mea... /3 dedistis et solvistis mihi egoque a nobis habui et recepti voluntati mee omnis mode numerando triginta libras barchinonenses et sunt insolu- 4/ lutione pro ratlla illavunt quinqueginta quinque librarum dicta monette dottis Catharina uxoris mee filieque vestre. Et Ideo renuntiando ex' /5 ceptioni habite et non recepte et dolimai et actioni infaustu depredisti per triginta libris barchinonen- /6 sibus vos mihi ut preffertur ex solutis inde vobis facio apochman desoluto sive de recepto cum firmissimo ulterius aliquid ex et pro /7 eisdem non petendo seu de non agendo solemni stipulatione valleter infidem et testimonium premissorum salvo tamen mihi et meis iure /8 in residuo dicte dottis. Actum et hoc in Villa Episcopali die decimo sexto mensis juli anno anativitate domini millessimo sexcentesimo /9 nono. Sig+num Felicis Pages confiteus predicti facti hoc laudo et firmo. Testes huius rei sunt Antonius Gosten hortelanus et Petrus /10 Rugirans laborator Ville Episcopalis habitatores. /11 Eg+o Dalmatius Castello regia auctoritate notarius publicus Ville Episcopalis gerundensis diocesis populatus huius /12 instrumentum pro me receptum scripsi rogatus et requisitus conclausi.

Mas Mont del Bosc,... de març de 1617.

Conveni «inter vivos» entre Gerard Comas, sabater del castell de Calonge i el seu fill Joan Comas, també sabater, amb motiu del casament d'aquest amb la filla de Ponç Mont, pagès del mas del Bosc, i la seva muller Magdalena. Notari Joan Guirnau, de Calonge.

A.P.G., núm. 130

In nomine domine amen. Noverint Universi quod ego Geraldus Comas autor Castri de Colonico diocesis gerundensis gratis et ex certa scientia... /2 rata et accepta domitia per vos infrascriptum Joannini Comas sutore filium meum et Eulalie quandam uxor mee legitimum et naturalem mihi impensa et que ... /3 ... pendere non possimis nec cessatis nec deo duce cessabitis... et... matrimonii per eorum de voluntate deo contrahendi ... /4 domicella filia legitima et naturale Pontii Mont agricultore de Boschus vicinalus de Volnos posse Sancti Martini dicti castri de Colonico et Magdalene eius uxor... /5 ... per me et meos heredes et successores quos ... presentes atque futuros. Post tamen obitum meum et non ante heredit vos dictum Joannem /6 Comas filium meum et hereditando dono donacionem sic pura percibilia pura et irrevocabili que dicitur inter vivos vobi dicto Joanni Comas filio meo /7 ... acceptanti et vestris quibus volueritis perpetuo omnia et singula bona et iura mea et meorum mobilia et immobilia presentia et futura ... habita /8 et habenda generaliter. Hoc autem hereditamentum et donacionem de predictis omnis et singulis vobis dicto Joanni filio meo et vestris et quibus ... /9 perpetuo obitum meo preffertur segundo et non ante facio prout melius et ut ... ad vestri et vestrorum commodum bonnum et intelle post... /10 sine dici ad vestras et vestrorum omnimas voluntates iude libere perpetuo faciendas salvis tamen et mihi et meis expresse rettentis pa.... /11 ... et rettenti omnibus inferes et sequentibus etiam primo salvo et mihi expresse rettineo quod toto tempore vilte mee sivi ... /12 po eius et usufructuarius omnium et singuli bonis predictis de quo quidem usufructum ego et vos et uxor et familia mea et vestra prout ... /13 ... et alimentemur in eibo potu vestitu et calsiatu bene et decenter tam in sanitate quam infirmitate omnes laborantes proposie ad utilitatem /14 et commodum dictum bonorum et negotia comunio faciamus atque in simul stemus et cabrabitemus morte vero mea secunda dictus vestrus fructibus sic fri- /15 ... et extinctus ex propietati vestre acriesest et consolidentur salvis tamen et mihi et meis expresse rettentis duodecim libris barchinonensis de quibus /16 ... codicilari et alias meas facere voluntates. Item salvo et mihi et meis expressi rettineo quod si forte vos dicti filium /17 ... quando eius sive vel cum prole legitima et naturali que

PERGAMINS DE LA DIÒCESI DE GIRONA

non pernenerit ad etatem condendi his casibus et quolibet ipsam pre-
18/ ... vobis hereditando dono mihi sit me vixero antem heredi meo uni-
versali amb alli vel allis uni vel quibus voluero aut ordinavero verbus
19/ ... aut aliis libere deveniat et revertantur salvis vobis dicto filio meo
et vestris expresse rettentis duodecim libris barchinonensis de quibus in
omni... /20 positis vulgari codicilari et alias vestras omnimas facere
voluntates. Item etiam salvo et mihi expresse rettineo quod citeri infan-
tes traennati hereditamento comprehensis ad cognitionem meam quem-
dium vixero morte vero mea sequanta ad cognitione /22 ... eis proximi-
us in gra parentela duorum parte patris et duorum ex parte matris valo
preterea et vobis dicto filio meo exprehe- /23 ... facilitatem que possitis
asecurare dotem dicte vestre sponse future que vobis allatura est cum
presenti allam sibi assecuro in et super eis /24 hereditando dono son
facio seu reservo nisi ut predictit ullamodo constituens me a modo
predicta que vobis et vestris hereditando dono vestro vestroque /25
iure teneri et posidere vel quasi donech iude de aisdem corporalem et
vacuam seu quasi acceperitis possessionem quam liceat vobis et vestris
obitu /26 meu sequento vel antea et postea quando cumque volueritis
accipere et eam acceptam penes vos et vestros et quos volueritis perpe-
tuo habitte rettinere /27 ... nihil minus et dando inde vobis et vestris
perpetuo in predictis omnia iura et loca omnesque voces vices rones et
actiones meas reales et personales /28 ... mixta utiles et directas, ordinaria-
rias et extra ordinarias et alias etiam quascumque mihi et meis in pre-
dictas et alias etiam quascumque mihi et meis in predictas et eorum
occasione procatinem /29 ... pertinere pertinereque debentia et debentes
quoquomodo quibus iuribus, locibus, vicibus, et debentes quoquomodo
quibus iuribus, locibus vicibus, romibus et actionibus meis predictis
possitis /30 vos et vestri et quos volueritis perpetuo in et semper pres-
dictis uti agere et experiri perpetuo in et semper predictis uti agere et
experiri in iuditio et extra iuditiam tam agendo quam difendendo et in
/31 alias modis contraque personas prout et quemadmodum Ego facere
poteram ante huius instrumenti confectionem iurimus et actionum ces-
sionem /32 et perere etiam facere nunc vel etiam postea quando cum-
que Ego enim facio et constituo iude vos et vestros in predictas veros
damnos et 33/ et promitto vobis dicto filio meo et vestris nec non notus
instrumento quaque publice et autentice persone haec à me nomine vestro
et vestrorum et aliorum /34 omnium et singula quorum interesse et
intererit in futurum legitimis stipulant et recipienti Ac etiam sponte iuro
in animam meam per domi- /35 num Deum et eius sancta quatria
Evangelia manibus meis corporaliter tacta huius hereditamentum et
donem ceteraque omnia et singula supradicta /36 ... valida atque firma
semper habere, tenere et vel venire infringere seu /37 revocare infratitu-
dinis inopie vel offense nec aliqua alia ratione iure modo vel causa
hiusquidem iuramenti virtude. Renuntio super /38 ... quibus sive iuribus
quibus donationem causa ingratitudinis inopie vel offense revocantur
seu revocari possunt et omni alii iuri /39 ... Ego dictus Joannes Comas
his presens huius hereditamentum et donationem a vobis dicto patre

meo cum multiplici gra- /40 ... et enim pactis conditionibus habuit ati-
bus et rettentioribus predictis quibus expresse consensiore presentia et
acceptans /41 ... et firmo. Actum est hoc in manso Mont de Boscho
vicinatus de Volnos parroquie Sancti Martini de Colonico diocesis
gerundensis /42 die nona mensis marcii anno a Nativitate domini mille-
simo sexcentesimo decimo septimo. Sig+na Geraldi Comas heredantis
iuratis /43 ... Comas eius filii donatarii acceptantis predictis omnis qui
haec laudamus et firmamus. Testes huius rei sunt Montserrat Coma /
44 ... Ligada dicte parrochie et Petrus Carbo dictus castri de Colonico /
45 Ego Joannis Guirnau Excellentissim comitis domini castri et baronie
de Colinoco diocesis gerundensis auctoritate /46 notari publicis substitu-
tuso notaria et scribania publicis dicti castri et baronie ab honorable et
discreto Joanne Felici balla et ... /47 ... domino utili et propietario lau-
dem ani habeo scripti et instatum et requisitus clausi.

Doc. núm. 5

Palamós, 1 d'octubre de 1620.

Magí Corsa i Cals, mercader de la vila de Palamós confesa i reconeix que deu a Joan Comas, sabater del castell de Calonge, 60 lliures barcelonines, que són el rèdit anual d'un cens de 40 sous que va fer el seu pare.

A.P.G., núm. 139

Noverint universi quod Ego Maginus Corsa et Cals mercator ville Palamosi ... /2 ex certa scientia confiteor et recognosco vobis Joanni Comas sutori Castri de Colomico ... /3 ... voluntari modo numerando ... notario publico et testibus inscriptis ... /4 ... saginta libras barchinoni qui sunt ... quitatione de pretii destituzione censualis ... /5 ... proqui totis et peusionis annue quadraginta solidos eiusdem monete quod Joanne... / 6 Comas sutor eisdem castri de Colonico ut principalis pater vestre, Pontius Mont et Petrus Comas dicti 7/ (mi)nor dierum ambo dicti castri ut fideiutto ad vendiderunt et originaliter crearunt Joanni Mont /8 blanquerius ville Sancti Felicis Guixolensi et suis perpetuo. Instrumento tamen gratiae redimendi mediante publi- 9/ instrumento recepto penes D. Michaellem Vinyas notarii publici episcopali ville Sancti Felicis die vigesima /10 nona mensis Septembris anno Millesimo Sexcentessimo Decimo Nono quod censuali mie ... /11 tinet ut filiu et heredi universal honorabile Xristofori Corsa quandam mercatori dicte ville Palamosi patri /12 mei ex ultimo testamento condito in presenti notaria die prima mensis Octobri anno millessimo sexcentessimo vigesimo octavo dicto vero quandam patri mei pertinebat in titulo vendicionis et cessionis /14

PERGAMINS DE LA DIÒCESI DE GIRONA

de dicto et aliis censualibus sibi facta per dictum Joannem Mont blanquerius emptorem dicti 15/ censualis cum instrumento publico recepto in dicta Notaria die vigesima quinta mensis februarii ... /16 millessimo sexcentessimo et ex alter partibus modo quo supra Duas libras eiusdem ... /17 ... pro peusione post ex diebus censuali exita. Et Ideo Renuntiando exceptioni dicte /18 pecunie non numerate non habite et non recepte et dicti doli mali et infactum actioni de pre- /19 dicti pecunie quantitatibus per vos mihi pecunia de causa exsolutis presente vobis facio apo- /20 cham de soluto nuh non de dicto censuali, lutionem, quitationem et redemptionem ... /21 ... finem et definitionem remissionem absolutionem et relaxationem cum fir- /22 ... solemani stipulatione vallato Prout melius et utilius ad vestri et vestrorum commo- /23 dum bonumque et sanum intellectum potest intellegi Et nihil omnium ex causa /24 huiusmodi scritionu et redemptionis et alii absolvo, dono difinio penitusque remitto et /25 relaxo quitos, liberos et immunes facio voce et appello vos et vestros ... /26 iuria vestra et vestrorum et alios quoscumque in dicto censuali quomodo libet et obliga- /27 tos bona que et iura illorum et cuiuslibet illorum insolida a factione et solutione et prestas- /28 tione eiusdem itaque a cetero vos et ipsi sitis quitti liberii et immunes atque absd... /29 nihil omni dicens et mandans tenere presenti publici instrumenti / 30 In hoc partes dictum instrumentum censualis et omnes singulos obligationes secundates et ... /31 in eodem factos et prescritos per Notarii penes quem existit in eius et nota cau- /32 cellarii et annulari pro ut Illud et illas cancellio, casio et annullo et per cancellari et annullari /33 penitus habere volo Ita et que mihi nuh meis prodesse vobis et vestris obesse sine no... /34 possit nuh valeat ullo modo. Et comunio et promitto vobis et vestris ac Hieronimo Cortes /35 y Balla notarii publico tanque publice et autentice persone legitima nom ... /36 et vestrorum et aliorum omnibus et singulorum quorum interest et intererit quomodo libet in futuri /37 legitimis stipulanti et recipienti ac etima sponte iuro in animam meam per Dominum /38 Deum et eius sancta quattuor Evangelia manibus meis corporaliter tacta predictam ... /39 ... ceteraque omnia et singula supra dicta ratta, gratta, valida adque firma semper ... /40 tenere et servare, attendere et complere et nulla sequentia facere vel ven... aliquo ratione sine /41 modo vel causa. Actum est hoc in villa Palamos Diocesis gerundensis Die Primi mensis Octobris (anno) /42 a nativitate Domini Millessimo Sexcentessimo Vigessimo. Sig+nu Magini Corsa et Calus confidente pre- /43 dicti qui hoc laudo, firmo et iuro. Testes huius rei sunt Antonius Pages agricola palamosi et Petrus /44 Mont agricola de Calonic /45 Sig+no Hieronimus Costaus et Balla auctoritate Excellentissimi Domini Comitis Domini ville et comitatus Palamosi ... /46 Gerundensis Notarii Publici V... tianus Notarie et scribanie publica de discreetie auctoritate ville ac com(ita)- /47 tus Palamosi Constante Autermi Marinierius et Domini Manannam Balla et Masco et Autermi Marinierius et Domini Manannam Balla et Masco et ... /48 meam perpetuam et earum. Hec quibus genes scrivi et rogatus clausi.

Doc. núm. 6

La Bisbal, 4 de desembre de 1631

Procest Castell, notari públic de La Bisbal, rep, dels sindics procuradors de la universitat del castell i baronia de Calonge, el pagament d'un cenç de 200 lliures, que va ser fet a favor dels beneficiats de l'església parroquial de Santa Maria de la Bisbal.

A.P.G., núm. 140.

Fidem facio ego Projectus Castelle auctoritate regia notarii publici Ville /2 Episcopalia diocesis gerundensis populatus que penes me fuit receptum instrumentum int... /3 in eius aprisia thenoris sequentis Die quarto decembris millesimo sexcentesimo /4 trigesimo primo intus sacristiam Ecclesie de Episcopali Nos Hieronimus Closeller /5 administratore aniversariorum et missarum de ac aliam piarum causam /6 Ecclesie parochiales beate Maria Ville Episcopalis et Joannes Badia etiam beneficiato /7 dicte Ecclesie et etiam biennio currenti proceer economies dicte venerabile comuni- /8 tatis presbiteriorum eiusdem Ecclesie omnes presbiteri defenicenes eidem Ecclesie gracis /9 confitemus dictis nominibus et recognoscimus vobis Xifro maiori dierum /10 et Joanni Comas sutori castri de Colonico sindicis procuratoribus et /11 actoribus universitatis hommum et particularium castri et baronie de Colonico /12 presentibus quod dedistis et soluistis nobis nos que a vobis habuerimus et recepimus /13 eisdem nominibus voluntati nostre omnimode numerando in dalmatii cas- /14 tello notarii regii dicte Ville Episcopalis his cum ac loco et nomine Isoieth cas- /15 tello notarii regii eiusdem ville interesentum et estium enfronem presentia ex una /16 omnes illas duscentes libras barchinona et sunt pro luyscene questiones illius cen /17 sualis consimilium duscentarum librarum quod vos vos dicti nomine vendides- /18 tis et originaliter creastis veneribus Joanni Amatller et Hiecinto Madir sciensti /19 procistoribus et Bernardo Fernia etiam sciensti procuratori dicte venerabile comunita- /20 ti instrumento qui possemus instrumento confeso die quarto octobris anno millesimo sexente- /21 simo trigesimo et ex alii pascibus dedistis soluistis michi dicto Joanni Badia /22 procesatori eunomo prestato modo predicto duodecim libras quatuor solidos et /23 quatuor denarios dicte monete et sunt undecim libras terdecim solidos et quatu- /24 or denarios pro una pensione dicti censualis diverssa et propossata duorum mensium /25 eiusdem heuvimus debita et undecim solidos pro littera primam a curia eclesiistica /26 amenata et pro salario meo dicti Badia. Et Ideo reneorum dictis respective nominibus /27 exceptioni quod sit apocham nech non etiam de dicto censuali cuestionem deffinitio- /28 nemus mandantes dicti nominibus et dictum censuale tam si cuius aprisio notta /29 quod at

PERGAMINS DE LA DIÒCESI DE GIRONA

Cancellari pro insuper testes Bernardus Roset textor lim /30 et Poncius Silvestra parator Ville Episcopalis ambo.

31 In quorum fidem ego dictum notarius hic me subscribo et meum ap- /32 pono signum.